

Factors affecting awareness of privacy care on TikTok media among early childhood children of parents in Bangkok¹

Benchamaporn Chongcharoen² and Sarawut Ramjan³

Received: May 8, 2024 Revised: June 07, 2024 Accepted: June 19, 2024

Abstract

This research aims to study the level of opinions about factors that affect awareness of privacy on TikTok media in early childhood, and to study factors that affect awareness of privacy on TikTok in early childhood. The sample group used in the research was 423 parents of early childhood children between the ages of 0–6 years in Bangkok using a questionnaire. By using a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. The finding of the study are as follows: 1) the majority are female, aged 21-30 years old, employed in private company with monthly family income of 30,001 - 45,000 baht. 2) Various factors including psychological, situational, privacy and security as well as awareness and protection of personal information collectively contribute to the high level of awareness among parents and 3) Factors affecting awareness of privacy care on TikTok media in the same direction include psychological factor, situational factor and privacy and security factor. They can jointly predict awareness of privacy care on TikTok media in early childhood, with a total of 25.7 percent. Therefore, the equation for predicting the analysis of awareness of privacy care on TikTok media in early childhood is $1.800 + 0.107 (X_2) + 0.099 (X_3) + 0.332 (X_4)$.

Keywords: Social Media, early childhood parents, early childhood privacy

¹ This paper submitted in partial fulfillment of Master Degree of Science in Digital Business Transformation, College of Innovation, Thammasat University

² Graduate Student, Master Degree of Science in Digital Business Transformation, College of Innovation, Thammasat University E-mail: Zpiggii@msn.com

³ Associate Professor in Digital Business Transformation, College of Innovation, Thammasat University

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ในเขตกรุงเทพมหานคร¹

เบญจมาพร จงเจริญ² และศราวุธ แรมจันทร์³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 0-6 ปี ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 423 คน โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ 30,001 – 45,000 บาท 2) การสร้างความตระหนักรู้ ได้แก่ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ ปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ และปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย โดยสามารถร่วมกันทำนายความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ในด้านรวมได้ร้อยละ 25.7 ดังนั้นสมการพยากรณ์การวิเคราะห์ความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย คือ $Y_1 = 1.800 + 0.107 (X_2) + 0.099 (X_3) + 0.332 (X_4)$

คำสำคัญ: สื่อโซเชียลมีเดีย ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัย

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปรรูปธุรกิจทางดิจิทัล วิทยาลัยนวัตกรรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการแปรรูปธุรกิจทางดิจิทัล วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีเมล: Zpiggii@msn.com

³ รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตร ดร. สาขาวิชาการแปรรูปธุรกิจทางดิจิทัล วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 71.85 ล้านคน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรวม 63.21 ล้านคน โดยที่อัตราการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่ร้อยละ 88.0 ของประชากรทั้งหมด มีจำนวนผู้ใช้ Social Media มากถึง 49.10 ล้านคน นับเป็นร้อยละ 68.3 ของประชากรทั้งหมด โดยอายุอยู่ระหว่าง 0 ถึง 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.5 และอายุระหว่าง 5 ถึง 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.4 โดยใช้แพลตฟอร์ม Social Media อย่าง TikTok อยู่อันดับ 3 ที่ร้อยละ 83.0 (Nukulomprathana, 2024) นอกจากนี้ผลการศึกษาของ Qustodio ที่ได้รายงานประจำปี ซึ่งเป็นงานที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กๆ ในครอบครัวและโรงเรียนกว่า 400,000 แห่งทั่วโลก พบว่า ในปี 2023 เด็กที่มีอายุ 4-18 ปี มีพฤติกรรมการใช้งานบนสื่อ TikTok เพิ่มขึ้นถึง 60 เปอร์เซ็นต์ เฉลี่ย 112 นาทีต่อวัน เพิ่มขึ้นจาก 107 นาที เมื่อปี 2022 (Qustodio, 2023) ซึ่งการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของเด็กปฐมวัยมีทั้งประโยชน์และความเสี่ยง ประโยชน์ของการใช้สื่อโซเชียลมีเดียทั้งช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ พัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสารและสามารถเชื่อมต่อกับผู้อื่นได้ง่ายขึ้น (Chueasathapanasiri, 2022) อย่างไรก็ตามความเสี่ยงของการใช้สื่อโซเชียลมีเดียทั้งเด็กอาจได้รับข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางไซเบอร์ หรืออาจติดการใช้สื่อโซเชียลมีเดียจนส่งผลเสียต่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ หนึ่งในความเสี่ยงที่สำคัญของการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของเด็กปฐมวัยคือความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคล เด็กปฐมวัยอาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตนเช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ รูปภาพ วิดีโอ และข้อมูลอื่น ๆ โดยไม่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านี้อาจถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่เหมาะสมเช่น การหลอกลวง การล่วงละเมิดทางเพศ หรือการขโมยข้อมูล ดังนั้นเพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคลและวิธีการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กบนสื่อโซเชียลมีเดีย (Unicef, 2563)

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลทุกคนรวมถึงเด็กปฐมวัย ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กเป็นข้อมูลที่สำคัญและควรได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์ด้วย และกรณีผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปีให้ขอความยินยอมจากผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจดำเนินการแทน ทั้งนี้หากเป็นกรณีที่ต้องมีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล เช่น โรงเรียน ศูนย์อนุบาล และอื่น ๆ ที่มีผู้ปกครองมาติดต่อขอเข้าร่วมกิจกรรมหรืออื่นใดจากองค์กร รวมถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิจัยเด็กที่จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อการสำรวจทางองค์กรจำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครองด้วยความสมัครใจ (Office of the Personal Data Protection Commission, 2019) จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ปัญหาที่สำคัญคือ ความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะ TikTok ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทย ยิ่งในยุคที่ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่สามารถถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายได้ (Office of the Health Promotion Fund, 2020)

สื่อ TikTok เป็นสื่อคลิปสั้น มีทั้งภาพและเสียง จึงทำให้ผู้ปกครองนิยมลงเนื้อหาของบุตรหลานในปกครองเพื่อโชว์ความน่ารัก ความสามารถ จนอาจลืมนึกถึงผลกระทบที่อาจเสี่ยงต่อกันต่าง ๆ ต่อบุตรหลานตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Channoi (2022) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์ของ

พ่อแม่คนไทย พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่เริ่มแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์ในช่วงขวบปีแรก โดยแบ่งปันด้วยเหตุผลสำคัญคือ แรงภูมิใจด้านอารมณ์ แรงภูมิใจด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และแรงภูมิใจด้านเทคโนโลยี โดยที่ไม่เคยขอความยินยอมจากลูกก่อนแบ่งปันเนื้อหาเลย ด้วยเหตุผลเรื่องลูกยังเด็ก ลูกยังไม่มีวิจารณญาณเพียงพอในการตัดสินใจ และมั่นใจว่าพ่อแม่เองสามารถเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์ พ่อแม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบทางลบต่อลูกที่อาจเกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวและการเปิดให้ลูกร่วมตัดสินใจในเรื่องของลูกที่มักถูกละเลยจากพ่อแม่คนไทย

ทั้งนี้พฤติกรรมการรับรู้และการรับมือของความเป็นส่วนตัวออนไลน์ในกลุ่มวัยรุ่น เป็นผลมาจากพฤติกรรมของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต การเปลี่ยนผ่านการใช้ชีวิตประจำวันไปสู่ชีวิตดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความหลากหลายของกิจกรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่งผลให้มีความเสี่ยงในการถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล รวมไปถึงความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Youn, 2005) โดยระดับของการรับรู้ความเข้าใจ และการเตรียมตัวของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok จากการเปิดเผยหรือการใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม รวมถึงปัญหา ความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ซึ่งการตระหนักรู้ของผู้ปกครองในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัย จะประกอบด้วย 1) ปัจจัยทางสังคม 2) ปัจจัยทางจิตวิทยา 3) ปัจจัยทางสถานการณ์ และ 4) ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย

การศึกษานี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยสำรวจปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง เนื่องจากว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ในสังคม จิตใจ ความคิด พฤติกรรมของผู้ปกครอง สถานะหรือเหตุการณ์ในขณะนั้น รวมไปถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลความเป็นส่วนตัว และการป้องกันการละเมิดข้อมูล ที่มีผลต่อความตระหนักรู้ของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok ซึ่งการเข้าใจถึงปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถดำเนินการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และนอกจากนี้ยังสามารถเป็นข้อมูลประโยชน์สำหรับผู้บริหารและนักวิจัยที่ต้องการพัฒนานโยบายหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้ไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครอง แต่ยังสามารถเป็นแนวทางในการสร้างมาตรการหรือนโยบายที่เหมาะสมจากภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยงานวิจัยที่พบหลักๆ ได้แก่ งานวิจัยของ Channoi (2022) ที่อธิบายการแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์ของพ่อแม่ รวมถึงงานวิจัยของ Achaphet (2021) ที่ได้ศึกษาการแบ่งปันข้อมูลลูกบนโซเชียลมีเดีย แนวทางการปฏิบัติที่พ่อแม่พึงกระทำ ซึ่งงานวิจัยทั้งสองนี้เน้นให้ความเข้าใจแบบภาพกว้าง การสร้างความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัวในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประเด็นดังกล่าว เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ เพื่อสร้างสังคมดิจิทัลที่ปลอดภัยและยั่งยืนสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

การควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการดำเนินการและมาตรการที่ผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครองดำเนิน เพื่อป้องกันการเปิดเผยหรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยในแพลตฟอร์ม TikTok อย่างไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัย (Office of the Health Promotion Fund, 2020) ซึ่งอาจรวมถึงการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว การตรวจสอบและคัดกรองเนื้อหา ส่วนบุคคลของผู้คนก็ถูกเก็บรวบรวมและประมวลผลในปริมาณที่มากขึ้นตามไปด้วย เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้ง่ายจึงจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ ประกอบไปด้วย 1) เน้นย้ำเรื่องการเล่นของเด็กจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาความฉลาดทางปัญญา อารมณ์ และสังคมไปพร้อม ๆ กัน เน้นการส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Department of Mental Health, 2019) 2) การตรวจสอบและควบคุมข้อมูลที่เยาวชนเผยแพร่ ข้อมูลต่างๆ ที่เยาวชนเผยแพร่บนโลกออนไลน์จึงมีปริมาณมากขึ้นตามไปด้วย ข้อมูลเหล่านี้อาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดได้ จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและควบคุมข้อมูลที่เยาวชนเผยแพร่ (Office of the Health Promotion Fund, 2020) 3) การแจ้งเตือนเยาวชนเกี่ยวกับความเสี่ยง ซึ่งพ่อแม่ควรมีทักษะการสื่อสารเชิงบวก เพื่อให้การพูดคุยกับลูกเป็นไปอย่างราบรื่น เข้าใจกันไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ต่อต้าน หรือละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของลูก (ถ้าไม่จำเป็น) การสื่อสารเชิงบวก คือ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความรู้สึกที่ดีสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเกิดความเข้าใจ ความร่วมมือและยอมรับ (Unicef, 2563)

แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนักรู้

ความตระหนักรู้ (Awareness) หมายถึง ระดับของการรับรู้ ความเข้าใจ และการเตรียมตัวของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok จากการเปิดเผยหรือการใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงปัญหา ความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม โดย Legal and Development Research Center Chulalongkorn University (2018) ได้นิยามข้อมูลส่วนบุคคลว่าเป็นข้อมูลใดๆ ที่ระบุถึงเจ้าของข้อมูลได้ และอาจเป็นข้อมูลที่มนุษย์เข้าใจได้หรือไม่ก็ได้ โดยเป็นข้อมูลที่คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ต่างๆ สามารถเข้าถึงได้โดยอัตโนมัติและได้ให้ตัวอย่างข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงเด็กด้วย สิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็กหมายถึงสิทธิในการเปิดเผยหรือปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง เด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าใครสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองได้ และข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองจะถูกนำไปใช้ในทางใด ผลกระทบของโซเชียลมีเดียต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็ก ผลกระทบของโซเชียลมีเดีย

นั้น ทำให้คนธรรมดาได้ใกล้ชิดกับคนมีชื่อเสียงหรือบุคคลสาธารณะ และเป็นช่องทางการทำธุรกิจ หรือการตลาดของผู้ประกอบการออนไลน์ด้วย โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ปกครองสร้าง (Mahathalaeng, 2022) ทั้งนี้พฤติกรรมการเรียนรู้และการรับมือของความเป็นส่วนตัวออนไลน์ในกลุ่มวัยรุ่น เป็นผลมาจากพฤติกรรมของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต การเปลี่ยนผ่านการใช้ชีวิตประจำวันไปสู่ชีวิตดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งความหลากหลายของกิจกรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่งผลให้มีความเสี่ยงในการถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล รวมไปถึงความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Youn, 2005)

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็ก ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของ Achaphet (2021) และ Channoi (2022) ที่มีแปรรหัส ได้แก่ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ และความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยตัวแปรตามคือ การตระหนักรู้ เนื่องจากว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ในสังคม จิตใจ ความคิด พฤติกรรมของผู้ปกครอง สถานะหรือเหตุการณ์ในขณะนั้น รวมไปถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลความเป็นส่วนตัว และการป้องกันการละเมิดข้อมูล ที่มีผลต่อความตระหนักรู้ของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok ซึ่งการเข้าใจถึงปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถดำเนินการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในสังคมที่มีผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ซึ่งรวมถึงความรู้ความเข้าใจจากสังคม ความคาดหวังจากสังคม และสื่อสังคม ประกอบด้วย (1) ความรู้และการเข้าใจเกี่ยวกับโซเชียลมีเดีย ซึ่งโซเชียลมีเดียเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์กลางที่ให้บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมสร้าง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ (Royal Academy, 2011) (2) แนวโน้มทางสังคม การใช้งานโซเชียลมีเดียของคนไทยในปี 2023 พบว่าผู้ใช้งานมีช่วงอายุ 13-24 ปี ซึ่งใช้งานบน TikTok มากถึงร้อยละ 21.3 (We Are Social, 2023) และ (3) ความกดดันทางสังคมในการเปิดเผยข้อมูลเด็ก การโพสต์รูปหรือเรื่องราวของลูกบนโซเชียล ที่กำลังเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์กันในขณะนี้ แม้พ่อแม่จะเป็นผู้ให้กำเนิดและเป็นผู้ดูแลเด็ก แต่เชื่อว่าพ่อแม่จะมีสิทธิทำทุกอย่างเกี่ยวกับลูกของตนเอง เพราะเด็กๆ มีสิทธิเป็นของตนเอง มีสิทธิส่วนบุคคล ที่มีกฎหมายรับรองและปกป้องคุ้มครองเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ (Child Rights Protection Center, 2022)

ปัจจัยทางจิตวิทยา เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ความคิด และพฤติกรรมของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok ซึ่งรวมถึงทัศนคติ ความเชื่อ และการรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ต โดยภัยและความเสี่ยงบนโลกออนไลน์ ยังมีภัยและความเสี่ยงอื่น ๆ ที่มาจากเนื้อหาข้อมูล การติดต่อกับผู้คน รวมถึงพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงของตัวเด็กเอง ซึ่งเด็กอาจ download หรือ save เนื้อหาข้อมูลที่ผิดกฎหมายมาไว้ ส่งต่อแชร์เนื้อหาข้อมูลนั้นออกไป (Office of the Health Promotion Fund, 2020) ดังที่งานวิจัยของ Channoi (2022) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการขอความยินยอมจากลูก

ก่อนแบ่งปันเนื้อหา ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านอารมณ์ ความรู้สึก และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งอย่างไรก็ตามในการแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์พ่อแม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบทางลบต่อลูกที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวและการเปิดให้ลูกร่วมตัดสินใจในเรื่องของลูกที่มักถูกละเลยจากพ่อแม่คนไทย

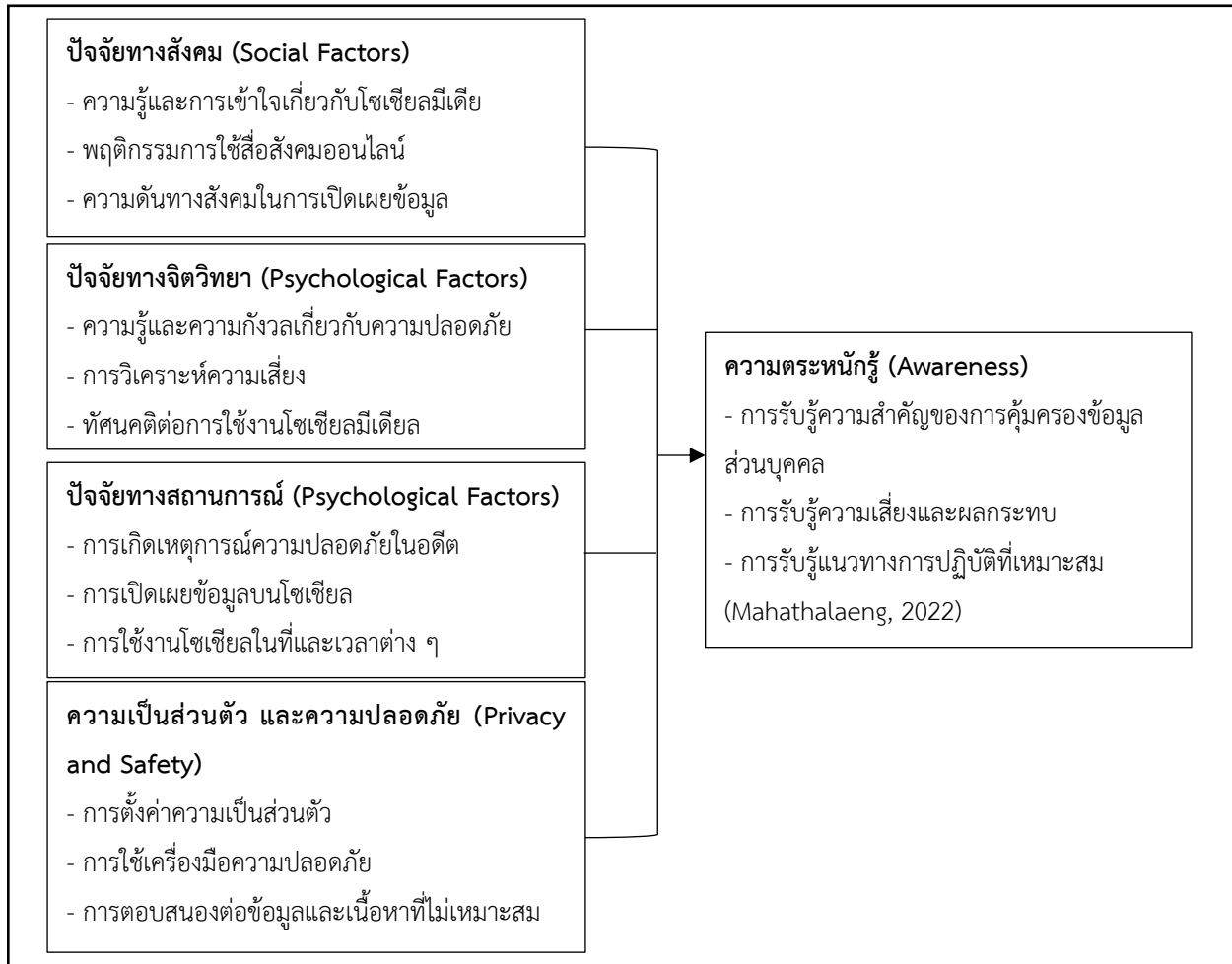
ปัจจัยทางสถานการณ์ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานะหรือเหตุการณ์ที่ในขณะนั้น ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของผู้ปกครองในการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลความสะดวกสบายในการใช้งาน และสถานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัยของเด็กปฐมวัยบน TikTok ซึ่งรวมถึงการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว การใช้รหัสผ่าน การควบคุมการเข้าถึงข้อมูล การแชร์ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม และการป้องกันการละเมิดข้อมูล (Royal Gazette, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ranzini (2020) ได้ศึกษาการแบ่งปันเนื้อหาของลูกอิทธิพลของเพื่อนร่วมวัย และความกังวลด้านความเป็นส่วนตัว พบว่า ความกังวลด้านความเป็นส่วนตัวตามสถานการณ์หรือโดยทั่วไป ส่งผลต่อพฤติกรรมการแบ่งปันเนื้อหาของลูกของผู้ปกครอง

ผู้วิจัยทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวในข้างต้น เพื่อใช้สำหรับการอภิปรายเทียบเคียงข้อค้นพบจากผลการวิจัย ทั้งนี้ในการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย ดังนั้นระดับของการรับรู้ ความเข้าใจ และการเตรียมตัวของผู้ปกครองในการควบคุมและป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยบน TikTok จากการเปิดเผยหรือการใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงปัญหา ความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การดำเนินการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่สรุปไว้ในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 0-6 ปี ที่ใช้งานสื่อ Tiktok ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 0-6 ปี ที่ใช้งานสื่อ Tiktok ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดตามสูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรของ Yamane (1973) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 423 คน ทั้งนี้ การสุ่มตัวอย่าง (Sampling) จะดำเนินการโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ซึ่งพิจารณาแบ่งตามเขตปกครองที่กลุ่มเป้าหมายอาศัยอยู่ การอนุมานแบบไม่มีพารามิเตอร์ (Non-Parametric Inference) เป็นการอนุมานข้อมูลจากตัวอย่างไปอธิบายลักษณะของประชากรในกรณีที่เงื่อนไขหรือข้อมูลที่ใช้ไม่สอดคล้องกับการอนุมานแบบพารามิเตอร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) ซึ่งผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และผู้วิจัยทำการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยใช้สูตรการคำนวณ (Phetcharot & Chamniprasat, 2019) พบว่า ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ตอนที่ 1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามประเภทเลือกตอบ (Multiple-Choice Question) ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติของผู้ปกครองในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัย ประกอบไปด้วย 6 หมวด คือ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย ปัจจัยความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว และพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัยบนสื่อ Tiktok ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1967) และใช้การแปลผลค่าเฉลี่ยด้วยอันตรภาคชั้น 0.8 (Srisa-ard, 2013)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) โดยผู้ศึกษาจะดำเนินการเผยแพร่แบบสอบถามออนไลน์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ ผู้ศึกษาจะดำเนินการประชาสัมพันธ์การศึกษาผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ปกครองหรือผู้ใช้อ่านาจอปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 0-6 ปี ที่ใช้งานสื่อ Tiktok ในเขตพื้นที่ให้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามออนไลน์ได้ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ซึ่งผู้ศึกษาจะปิดแบบสอบถามเมื่อได้รับจำนวนข้อมูลเพียงพอ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความชัดเจนของข้อคำถามและคำอธิบายประกอบ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามและคำตอบอย่างถูกต้อง (Nunnally, 1978) นอกจากนี้ยังจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อตรวจสอบความผิดปกติของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ฐานนิยม และแปลผล 2) การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม โดยพิจารณาผลกระทบของแต่ละตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 91.5 อยู่ในช่วงอายุ 21 - 30 ปี มากที่สุด จำนวน 315 คน คิดเป็น ร้อยละ 74.5 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มากที่สุด จำนวน 265 คน คิดเป็น ร้อยละ 62.6 และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ตั้งแต่ 30,001 – 45,000 บาทมากที่สุด จำนวน 216 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.1

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง พบว่า ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ และปัจจัยความเป็นส่วนตัว และความปลอดภัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกันทุกตัวแปร

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องเป็นอิสระกัน จะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเองมากเกินไปจนเกิดปัญหาที่เรียกว่า Multicollinearity การตรวจสอบข้อกำหนดนี้จะใช้ค่าสถิติ Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) เป็นตัวทดสอบ ถ้าหากพบว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรมีค่าใกล้ศูนย์ คือ ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และถ้าหากพบว่าค่า Variance Inflation Factor (VIF) มีค่ามากกว่า 10 แสดงว่าระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสมการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเกิดปัญหา Multicollinearity จากการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) มีผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย

Variable	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	coefficients		coefficients			statistics	
	B	SE	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (constant)	1.800	0.249		7.240	0.000*		
ปัจจัยทางสังคม (x_1)	0.073	0.046	0.077	1.605	0.109	0.769	1.301
ปัจจัยทางจิตวิทยา (x_2)	0.107	0.045	0.116	2.366	0.018*	0.729	1.371
ปัจจัยทางสถานการณ์ (x_3)	0.099	0.043	0.107	2.278	0.023*	0.798	1.253
ปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย (x_4)	0.332	0.043	0.369	7.776	0.000*	0.780	1.282
R = 0.514 SEest = 0.193 F = 37.533							
R ² = 0.264 Adjusted R ² = 0.257 Sig. of F = 0.000*							

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา (x_2) ปัจจัยทางสถานการณ์ (x_3) และปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย (x_4) มีอิทธิพลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นผลเชิงบวก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.332 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา (x_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.107 และปัจจัยทางสถานการณ์ (x_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย น้อยที่สุด คือ 0.099 ตามลำดับ โดยเป็นผลเชิงบวก

ดังนั้นจะพบว่าตัวแปรอิสระที่สามารถนำไปใช้พยากรณ์ได้ คือ ตัวแปรอิสระปัจจัยทางจิตวิทยา (x_2) ปัจจัยทางสถานการณ์ (x_3) และปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย (x_4) โดยผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัววิเคราะห์มาเขียนเป็นสมการการวิเคราะห์ความตระหนักรู้ของผู้ปกครองในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัยบนสื่อโซเชียลมีเดีย Tiktok ดังนี้

$$Y1 = 1.800 + 0.107 (X_2) + 0.099 (X_3) + 0.332 (X_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง พบว่า ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ และปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ ที่ปรากฏบนสื่อทั้งหลาย อาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด และเป็นภัยต่อเด็กได้ อีกทั้งทราบว่าการโพสต์รูปหรือวิดีโอของเด็กบนสื่อ TikTok อาจเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายทางเพศและอื่นๆ ได้ รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามนั้นทราบถึงแนวทางการปฏิบัติต่อการคุ้มครองสิทธิของเด็กอย่างดี ทำให้มีการตระหนักรู้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Mahathalaeng (2022) ที่ระบุว่า การให้ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยสิทธิส่วนบุคคลเป็นสิ่งสำคัญต่อเด็ก เพราะช่วยในการควบคุมการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับตัวเด็ก ซึ่งสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งของปัญหาเหล่านี้เกิดจากการละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กโดยมีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือโดยมีลักษณะที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็กได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Channoi (2022) ที่พบว่า ระดับความคิดเห็นของปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านอารมณ์ และปัจจัยด้านกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ปัจจัยทางสถานการณ์และสภาพเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสถานการณ์ และปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นมีความวิตกกังวล และความถึงข้อมูลส่วนตัวของเด็ก ความเสี่ยงต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวเด็ก ตลอดจนการใช้โซเชียลในการแชร์ข้อมูลต่างๆ ของเด็ก อีกทั้งยังได้รับความกดดันจากกระแสสังคมที่ให้ความสำคัญกับสิทธิของเด็กมากขึ้น นอกจากนี้เหตุการณ์ในอดีตที่ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ข่าวสาร และภัยต่างๆ ที่เกิดกับเด็กได้ ตลอดจนการเข้าถึงข่าวสารต่างๆ ของผู้ปกครองมีคุณภาพและผ่านการใช้วิจารณ์มากขึ้น ทำให้ผู้ปกครองเกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัยบนโซเชียลมีเดียมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Child Rights Protection Center (2022) ที่ได้ระบุว่า เด็กๆ มีสิทธิเป็นของตนเอง มีสิทธิส่วนบุคคลที่มีกฎหมายรับรองและปกป้องคุ้มครองเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ดังนั้นการที่พ่อแม่จะทำสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับลูกหรือเด็กในความดูแล ควรได้รับความยินยอม ได้รับการอนุญาตหรือความยินยอมจากเด็กด้วย หรือให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกระทำนั้นๆ ด้วยตนเอง และพ่อแม่ควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเป็นสำคัญ กรณีการโพสต์รูปหรือเรื่องราวของลูกลงบนสื่อออนไลน์ โซเชียลมีเดีย ก็เช่นเดียวกัน แต่หากพ่อแม่หรือผู้ปกครองอยากแบ่งปัน หรือเก็บไว้ในความทรงจำ จะโพสต์อย่างไรไม่ให้เป็นการละเมิดต่อสิทธิของเด็ก ไม่ละเมิดต่อความเป็นส่วนตัวของเด็ก และไม่让孩子ถูกล้อเลียนภายหลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Channoi (2022) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแบ่งปันเนื้อหาลูกบนสื่อสังคมออนไลน์ของพ่อแม่คนไทย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการแบ่งปันเนื้อหาลูก

บนสื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้และปัจจัยภายนอก ได้แก่ปัจจัยด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและปัจจัยด้านวัฒนธรรมและกระแสสังคม อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Garmendia et al. (2021) ศึกษาเรื่อง การแบ่งปันเนื้อหาของผู้ใช้ในโลกรออนไลน์ การดูแลลูก และความเป็นส่วนตัวของเด็กนักเรียนชาวสเปน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ที่ดูแลกิจกรรมออนไลน์ของลูกๆ บ่อยครั้งจะแชร์ข้อมูลน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าในกรณีใด สิ่งที่น่าสนใจคือความจริงที่ว่าพ่อแม่โพสต์ข้อมูลนี้ทางออนไลน์ ซึ่งบ่งชี้ว่าพ่อแม่จำเป็นต้องมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหานี้มากขึ้น และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความตระหนักต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย นั่นคือ ปัจจัยทางสังคม อาจเป็นเพราะปัจจัยทางสังคมทั้งทางด้านความรู้และการเข้าใจเกี่ยวกับโซเชียลมีเดีย ด้านความกดดันทางสังคมในการเปิดเผยข้อมูล และด้านความกดดันทางสังคมในการเปิดเผยข้อมูล ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลความเป็นส่วนตัวของเด็กปฐมวัยบนสื่อ Tiktok โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jaimao (2022) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อำเภอฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยสื่อทางสังคมและความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งผลที่พบในการศึกษาครั้งนี้ สามารถอธิบายได้ว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยที่ปัจจัยสื่อทางสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ได้ส่งผลต่อการปฏิบัติพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยทางจิตวิทยา จากผลการวิจัย พบว่า ส่งผลต่อความตระหนักต่อการดูแลความเป็นส่วนตัวบนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ดังนั้นควรสร้างความรู้เท่าทันสื่อให้ผู้ปกครอง โดยการจัดอบรมให้ผู้ปกครองมีความรู้ในการใช้งาน และตระหนักถึงการโพสต์แบบส่วนตัว
2. ปัจจัยทางสถานการณ์ จากผลการวิจัย พบว่า ส่งผลต่อความตระหนักต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้ปกครองควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับรูปภาพเด็กที่มีการเห็นหน้าอย่างชัดเจน เช่น ควรมีการเซ็นเซอร์รูปภาพหน้าเด็กในแอปพลิเคชัน TikTok เป็นต้น
3. ปัจจัยความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย จากผลการวิจัย พบว่า ส่งผลต่อความตระหนักต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้ปกครองควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตั้งสถานะของโพสต์บนสื่อ TikTok เป็นแบบส่วนตัว หรือให้เฉพาะเพื่อนสนิท หรือคนในครอบครัว ที่มีแต่คนรู้จักเท่านั้นที่สามารถเห็นข้อมูลหรือภาพเกี่ยวกับเด็กในปกครอง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในงานวิจัย และวิธีการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ทำด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามเพียงวิธีเดียว ซึ่งอาจมีรายละเอียดไม่มากพอ จึงควรเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและมีความละเอียดมากยิ่งขึ้น

ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อการสร้างความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย เช่น ทักษะคิด ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และปัจจัยการสื่อสารที่มีส่งผลต่อความตระหนักรู้ต่อการดูแลความเป็นส่วนตัว บนสื่อ TikTok ในเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความเข้าใจที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

3. ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงประชากรที่เป็นกลุ่มผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 0-6 ปี ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งหากต้องการข้อมูลที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นจึงควรเลือกกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งต่อไปที่แตกต่างจากเดิม เช่น ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตต่างจังหวัด หรือผู้ปกครองของกลุ่มเด็กเจนเนอเรชันอื่น ๆ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Achaphet, N. (2021). Sharing children's information on social media: Children's rights that parents overlook. *Journal of Business Administration and Liberal Arts Rajamangala Lanna*, 9(2), 245-267.
- Channoi, N. (2022). *Sharenting behaviors of Thai parents* [Master's Thesis]. Chulalongkorn University.
- Child Rights Protection Center. (2022). *Post pictures of your child on social media. Without violating children's rights*. <https://www.thaichildrights.org/story/postphoto220122/>
- Chueasathapanasiri, T. (2022). *Clear screen media, a threat affecting children's development and behavior in the digital age*. <https://op.mahidol.ac.th/ga/posttoday-45/>
- Department of Mental Health. (2019). *WHO latest warning! Love your children the right way. Children under 5 years old: sit less - play more - away from screens*. <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=29697>
- Garmendia, M., Martínez, G., & Garitaonandia, C. (2021). Sharenting, parental mediation and privacy among Spanish children. *European Journal of Communication*. <https://doi.org/10.1177/02673231211012146>
- Jaimao, P. (2022). *Factors affecting parents' behavior in promoting early childhood development, Li District, Lamphun Province* [Master's Thesis]. Naresuan University.
- Legal and Development Research Center Chulalongkorn University. (2018). *Thailand Data Protection Guidelines 2.0: Guidelines for personal data protection*. Chulalongkorn University Printing House.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale in Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son.

- Mahathalaeng, T. (2022). *Protection of personal information of children and youth online*.
<https://www.thailandplus.tv/archives/467406>
- Nukulomprathana, P. (2024). *Collection of important statistics and insights of Thai people on the use of Digital and social media 2024*. <https://www.popticles.com/insight/thailand-digital-and-social-media-stats-2024/>
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory*. McGraw-Hill.
- Office of the Health Promotion Fund. (2020). *Guidelines for raising children in the digital age*. Internet Foundation joins in developing Thailand.
- Office of the Personal Data Protection Commission. (2019). *Summary of the main points of the Personal Data Protection Act 2019*. https://www.dct.or.th/upload/downloads/1612025563SummaryPDPA_DigitalCouncilofThailand.pdf
- Phetcharot, L., & Chamniprasat, A. (2019). *Statistics for research and techniques for using SPSS* (3rd ed.). Charoen Dee Mankong Printing Press.
- Qustodio. (2023). *Born connected: The rise of the AI generation*.
https://static.qustodio.com/public-site/uploads/2024/01/19122535/ADR_2023-24_EN.pdf
- Ranzini, G., Newlands, G., & Lutz, C. (2020). *Sharenting, Peer Influence, and Privacy Concerns: A Study on the Instagram-Sharing Behaviors of Parents in the United Kingdom*.
<https://doi.org/10.1177/2056305120978376>
- Royal Academy. (2011). *Royal Institute Dictionary 2011*. Nanmee Books Publishing.
- Royal Gazette. (2019). *Family Institution Development and Protection Promotion Act 2019*. Volume 136, Section 67.
- Srisa-ard, B. (2013). *Preliminary research*. Suwareeyasan.
- Unicef. (2563). *A guide for parents and caregivers to keep children safe online during the COVID-19 pandemic*. <https://www.unicef.org/thailand/media/4131/file/94-19.pdf>
- Walrave, M., Robbé, S., Staes, L., & Hallam, L. (2023). Mindful sharenting: How millennial parents balance between sharing and protecting. *Frontiers in Psychology*, 14, 1171611.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1171611>
- We Are Social. (2023). *Summary of Digital and Social Media statistics from We Are Social that every marketer needs to know, updated for 2023*.
<https://thegrowthmaster.com/trends/digital-trend-statistic-2023>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Harper. & Row.
- Youn, S. (2005). Teenagers' perceptions of online privacy and coping behaviors: A risk– benefit appraisal approach. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 49(1), 86-110.